

Tuusulan kunta
Wermundsen Terhi
PL 60
04301 Tuusula

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta

HEL 2021-003479 T 10 03 01

Tuusulan kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelmasta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen sekä arkeologian näkökulmasta.

Yleissuunnitelman alue kattaa Tuusulanjärven Tuusulan puoleiset ranta-alueet ja niiden ympäristön. Alue on pinta-alaltaan noin 1210 hehtaaria, ja sisältää runsaasti kulttuuri-, ja vapaa-ajankohteita etenkin järven itäpuolella Rantatien varrella.

Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema on valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (RKY), jonka muodostavat kansallisesti, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät 1900-luvun alun taiteilijahuvilat sekä itsenäisen Suomen alkuvaiheen maa- ja kotitalouden sekä sotilaskoulutuksen oppilaitokset. Merkittäviä yksittäisiä rakennuksia on useita ja niiden joukossa on moni Tuusulan historiallisesti merkittävistä rakennuksista.

Lisäksi vuosisatoja vanhan Rantatien kolmen kilometrin pituinen osuus Tuusulanjärven rannan tuntumassa on tiehallinnon museotie. Kohteen huomattava kulttuurihistoriallinen merkitys ja tien raittitunnelma ovat yhä hyvin hahmotettavissa.

Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö ovat myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ja maisemaa, ja lähes koko yleissuunnitelman alue kuuluu Tuusulanjärven maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Tuusulanjärven yleissuunnitelman reitit on koostettu suunnitelmakartalle yhdistellen olemassa olevia suunnitelmia ja nykyisiä yhteyksiä sekä

huomioiden puuttuvia yhteysvälejä eri kohteiden ja olemassa olevien reittien sekä pysäköintipaikoitusten välillä. Osasta suunnitelmakartan reiteistä on koostettu yleissuunnitelmatyön ulkopuolisena työnä tarkemmat suunnitelmat. Osa reiteistä on puolestaan hyvin yleissuunnitelmatasoisia ja vaativat myöhemmin tarkempaa jatkosuunnittelua.

Reittisuunnitelmissa on huomioitu kunnan maanomistus ja sen tuomat mahdollisuudet sekä olemassa olevat asema- ja osayleiskaavat, sekä valmisteilla olevan yleiskaavan ohjeelliset virkistysreitit. Tavoitteena suunnittelussa on ollut osoittaa kartalle yhteysvälejä, jotka olisivat rakennettavuudeltaan toteutuskelpoisia, esteettömiä ja palvelisivat niin lähivirkistysreiteinä kuin matkailunkin tarpeisiin.

Yleissuunnitelmassa on reittien yhteyteen esitetty olemassa olevat pysäköintialueet sekä niiden laajentamisen ja lisäämisen potentiaaliset sijainnit. Pysäköintialueet ja niiden suunnitellut laajennukset on pyritty sijoittamaan reittien alku- ja loppuosuuksille.

Rantatien kehittämisestä on yleissuunnitelmatyön yhteydessä tehty erillinen liikenteellinen selvitys, jossa on tutkittu Rantatien kehittämisen mahdollisuuksia osana keskeistä pyöräilyreittiä sekä huomioiden Rantatien museotielle tyypillisen miljöönsä säilyttäminen. Rantatien asemaa historiallisena reittinä ja sen kulttuurikohteiden näkyvyyttä tutkittiin kehittämissuunnitelman myötä ja esitettiin korostettavan tien molempiin päihin suunnitelluilla porttiaiheilla.

Rantatien liikenteellisessä selvityksessä on ehdotettu Rantatie muutettavan kylätieksi, jossa merkitään normaalia leveämpi piennar ajoradan molemmille reunoille. Ajorata on normaalia kapeampi, mutta kohtamistilanteissa ajoneuvot hyödyntävät pientareita, jotka on merkitty reunaviivoin asfalttiin. Muutoin levennetyt pientareet on varattu jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden käyttöön. Rantatien muuttaminen kylätieksi rauhoittaa ajoneuvoliikennettä ja parantaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden koettua turvallisuutta.

Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma on selkeästi laadittu. Alueen suunnitteluperiaatteet, yhteystarpeet ja kehittämiskohdetukset kuvattu hyvin. Kulttuuriympäristön ja arkeologian osalta suunnitelman sivuilla 10 ja 11 olevissa kartoissa (kuvat 6 ja 7) suunnittelualueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet, sekä Kulttuurimaisema ja rakennuskanta -selvityksen kohteet on merkitty oikein.

Rantatien kehittämisen suhteen on edetty kulttuurimaisemaan vähiten vaikuttavimman vaihtoehdon ehdoilla. Parhailaan on tekeillä tieliikenteen valtakunnallisen vastuumuseon Mobilian kunnossapitosuunnitel-

ma Tuusulan rantatiestä. Suunnitelman tarkoituksena on koota museotien historiatiedot, kuvata sen nykytila ja suunnitella tien ylläpitoon ja opastukseen mahdollisesti tarvittavat parannukset. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo esittää, että suunnitelman ehdotuksia tullaan käyttämään Rantatien yksityiskohtaisemmassa kehittämisessä ja mahdollisen porttiaiheen toteuttamisessa.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö